

Cienijamie meža darbinieki un meža patrioti!

Lai mums visiem pietiek enerģijas, zināšanu un veselības Jaunajā gadā, rūpējoties par mūsu mežu. Ja gadījumā pietrūkst spēka vai dvēseles miera — smelsimies to mežā!

Lai jums satīcība un laime ģimēnē un sokas katram savā darbā!

*Arvīds Ozols,
Zemkopības ministrijas valsts
sekretāra vietnieks*

Meža īpašniekiem novēlu labu sadarbību ar Valsts meža dienestu, bet jaunajai struktūrvienībai, Konsultāciju pakalpojumu centram, — veiksmi, jauno darba gadu uzsākot!

*Jānis Kinna,
VMD ģenerāldirektors*

Novēlu meža īpašniekiem šajā un arī nākamajos gados just lielāku atbalstu no valsts puses, kas izpaustos arvien labāku nosacījumu radīšanā meža īpašniekiem kā atjaunojama dabas resursa audzētājiem un reālu kompensāciju piešķiršanā par saimnieciskās darbības aprobežojumiem. Tāpat novēlu just arvien lielāku izpratni arī no pārējās sabiedrības puses, lai tā meža īpašniekus neuztvertu tikai kā meža izcirtējus, bet izprastu visu mežsaimniecisko ciklu kopumā. Un visbeidzot — novēlu atrast laiku savu zināšanu papildināšanai, kas ļautu savus īpašumus apsaimniekot arvien labāk.

*Arnis Muižnieks,
Meža īpašnieku biedrības
izpilddirektors*

Šajā numurā lasiet:

2. lpp. Plānotie atbalsti no ES un citiem fondiem. Izmaiņas koku ciršanai meža zemēs. Kā pelnīt ar pelniem?
3. lpp. Egļu čiekuri "jālegalizē". Meža banka ar vislielākajiem procentiem.
4. lpp. Svarīgākais par ražas ievākšanas cirtēm.
5. — 6. lpp. Meža darbu kalendārs 2007
7. lpp. Cik lietderīgi apmežot lauksaimniecības zemi? Par ko runā semināros?
8. lpp. Iestudēts dialogs jeb atgadījums no dzīves.

Un atkal gads ir ceļa jūtīs...

Gadu mija ir kā atskaites punkts, lai palūkotos uz padarīto un kardinātu nākotnes plānus. Tradicionāli novēlam cits citam daudz jauku lietu. Laba vēlējumus arī Čiekura lasītājiem sūta Valsts meža dienesta darbinieki, sadarbības partneri un mūsu draugi.

Foto: SIA "Saimnieks"

Lai Jaunajā gadā katrs īpašnieks apzinātos, ka ir savas Meža bankas direktors. Lai atrastu laiku, enerģiju un zināšanas ne tikai neatliekamajiem meža apsaimniekošanas darbiem, bet arī apzinātos sava meža vērtību un censtos to palielināt.

*Vilnis Freimanis,
"Stora Enso Mežs"
valdes loceklis*

Visiem „Čiekura” lasītājiem jaunajā gadā novēlu piedzīvot kādu istu brīnumu un radīt kādu istu brīnumu citiem cilvēkiem, kā arī doties uz mežu, lai atgūtu spēkus no ikdienas darbiem un apbrīnotu šo zaļo dabas karaļvalsti.

*Raimonds Mežaks,
Cēsu VM Pārgaujas
mežniecības mežsargs*

Būdams mežā un domādams par vēlējumu, neko labāku šai trauksmainajā laikā par Z. Purva rindām nevaru pateikt:
*Nekad vairs nebūs, kā bija,
Ik mirklis ir jauns un cits,
Un gudrais šai pretmetu mijā
Sev pašam un dzīvei tic.*

*Dzintars Laivenieks,
VMD KPC Tukuma nodaļas vadītājs*

Izprotot mežu un apzinoties tā vērtības, jūs kļūstat par īstiem saimniekiem savā mežā. Nodrošinot mežam pilnvērtīgu dzīvi, tā vērtības tiek vairotas. Novēlu redzēt, sajūst un saņemt visdažādākās bagātības, ko var sniegt jūsu mežs!

Gadu mija ir ne tikai pārdomu un izvērtēšanas, bet arī karnevālu laiks. Uz brīdi iedomājieties sevi kādā no meža iemitnieku lomām. Un varbūt Jūsu mežā paveras vēl kas jauns un interesants!

*Uģis Rotbergs
Pasaules dabas fonda direktors*

Meža ļaudis! Kā reāli dzīvē, arī tagad meža nozarē, pūš pārmaiņu vēji. Parādās jaunas lietas, kuras bieži neizprotam, nepieņemam. Iesaku saglabāt cilvēciskas attiecības ar savu mežsargu jeb pirmo meža skolotāju, bet vērst skatienu arī uz KPC, jo, vienkārši sakot, šajā sektorā strādā un būtu jāstrādā jau pieredzējušiem "treniņiem", kas jūsu īpašumam var vēltīt kaut dienu, kas vedīs jūs plašākos ūdeņos (organizēs mācības, rosinās un palīdzēs pie projektiem, nemaz nerunājot par stīgošanu un dastošanu). Sadarbojoties mežniecībām un KPC, ieguvēja būs sabiedrība un mūsu klienti.

Lai mums visiem kopā veicas!
Mīlestību, ticību, cerības jaunajā, 2007. gadā!

*Gunārs Plikausis,
Madonas VM Ērgļu mežzinis*

*Gribas, lai baltā pasaulē
Balti sniegi snieg
Un uz baltiem lielceļiem
Balti cilvēki iet.
Un lai baltos cilvēkos
Baltas domas dzimst
Un lai baltās darbdiēnās
Balti svētki ir*

(I. Ziedonis)

*Laimīgu Jauno gadu!
VMD Konsultāciju pakalpojumu
centrs*

Plānotais Eiropas Savienības atbalsts

ES fondi

Nākamais, 2007.—2013. gada, plānošanas periods meža īpašniekiem un meža nozares uzņēmējiem sola nebijušu atbalstu finansiālā ziņā.

Šajā, 2004.—2006. gada, plānošanas periodā sabiedriskā līdzfinansējuma (Eiropas Savienības un Latvijas kopējā finansējuma) atbalsts nedaudz pārsniedz septiņus miljonus eiro, turpretī nākamajā plānošanas periodā šis atbalsts mērāms jau 150—200 miljonu eiro apmērā, kas pašreizējo gada vidējo finansējumu pārsniedz vismaz septiņas reizes.

Varēs turpināt iesāktās lietas

Svarīgi norādīt, ka atbalsta pasākumu ziņā tiek ievērota pēctecība, tāpēc būs iespējams gan turpināt iesāktās lietas, gan arī saņemt atbalstu par aktivitātēm, kas šajā plānošanas periodā netika paredzētas.

Līdzīgi kā šajā plānošanas periodā arī turpmāk būs iespējams saņemt atbalstu lauksaimniecībā neizmantojamo zemju apmežošanai, meža atjaunošanai pēc dabas katastrofām un mazvērtīgo mežaudžu nomaiņai. Atbalsta apjoms būs lielāks nekā šajā plānošanas periodā. Piemēram, ja līdz šim par meža atjaunošanu pēc dabas katastrofām varēja saņemt 350 eiro par hektāru, tad turpmāk atbalsts būs 500 eiro. Papildus tam trīs gadus tiks atbalstīta atjaunotā meža kopšana 140—240 eiro/ha vienā gadā. Papildus mazvērtīgo mežaudžu nomaiņai paredzēta arī tāda aktivitāte kā neproduktīvo mežaudžu aizstāšana ar produktīvām audzēm, tādējādi būs iespējams ar atbalsta palīdzību uzlabot arī vecas mežaudzes.

Plānotas jaunas aktivitātes

Kā jauna aktivitāte jāmin atbalsts jaunaudžu kopšanai. Atbalsta apjoms būs līdz 100 eiro par hektāru atkarībā no meža augšanas apstākļu tipa. Meža īpašnieki ar atbalsta palīdzību varēs iegādāties arī nepieciešamo tehniku un inventāru šo jaunaudžu kopšanai.

Beidzot būs iespēja saņemt arī kompensācijas par saimnieciskās darbības ierobežojumiem „Natura 2000” teritorijās no 40 līdz 120 eiro/ha gadā atkarībā no saimnieciskās darbības ierobežojuma veida.

Sadarbībā ar Latvijas Dabas fondu un Pasaules dabas fondu tiek izstrādāts pasākums „Meža vides maksājumi”, kurā tiks paredzēts atbalsts par dažādām aktivitātēm, kas veicinās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu mežā.

Attiecībā uz infrastruktūru, šajā plānošanas periodā varēja saņemt atbalstu par meža ceļu būvi vai rekonstrukciju, bet turpmāk uzsvars tiks likts uz meža meliorācijas rekonstrukciju un renovāciju, un meža ceļu būve vai rekonstrukcija būs pieļaujama tikai tad, ja to paredzēs meliorācijas rekonstrukcijas vai renovācijas būvprojekts.

Paredzēts arī atbalsts cilvēkresursu attīstībai — gan veicinot arodpamācību, gan arī konsultāciju pakalpojumu izmantošanu. Meža īpašniekiem tiks kompensēti izdevumi par jauniegūtajām zināšanām.

Lauku ekonomikas dažādošanas ietvaros būs iespējams saņemt atbalstu jaunu uzņēmumu radīšanai un esošo uzņēmumu attīstībai, tai skaitā īpašu uzsvāru liekot uz kurināmā ražošanu no mežsaimniecības produktiem.

Pagaidām visi atbalsta pasākumi vēl ir izstrādes procesā, un projektus atbalsta saņemšanai varēs sākt iesniegt, sākot no 2007. gada 2. ceturkšņa vai pat vēl vēlāk — atkarībā no pasākuma. Lauku attīstības plāna projekti tiks ievietoti arī Zemkopības ministrijas mājas lapā (www.zm.gov.lv), kur ar tiem varēs iepazīties un sniegt savu komentāru ikviens interesents.

*Ritvars Timermanis,
ZM vecākais referents, tāl.
7027593*

Svarīgākās izmaiņas koku ciršanai meža zemēs

Zemkopības ministrija ir izstrādājusi jaunus Ministru kabineta noteikumus nr. 892 “Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs”, kas apstiprināti 2006. gada 31. oktobrī.

• Normatīvajā aktā ietvertas jaunas normas, kas nosaka mežaudzes šķērslaukuma noteikšanas kārtību. Minimālais un kritiskais šķērslaukums noteikts šo noteikumu 1. pielikumā, kur svarīgi pievērsta uzmanību atrunai, ka egļu mežaudzēs, kurās egļu astoņzobu mizgrauža svaigi invadēto egļu apjoms ir lielāks par 20% un egles ir vienmērīgi izkliedētas pa visu mežaudzi, mežaudzes kritiskā šķērslaukuma skaitlisko vērtību reizina ar koeficientu 1,5. Tā tiek panākts, ka pie lielāka veselo koku skaita iespējama galvenā cirte pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma. Praksē ir pierādīties, ka šādās mežaudzēs ar sanitāro ciršu palīdzību mizgrauža izplatību nevar ierobežot un gala rezultātā mežaudze vienalga nocērtama galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma.

• Noteikumos paredzēta kārtība, kā noteikt mežaudzes šķērslaukumu strīdus gadījumos, kas ir precīzāka no pieejamām metodēm, kā arī iestrādāta formula, pēc kuras, uzņemot koka caurmēru, var noteikt viena koka šķērslaukumu.

• No mežsaimnieciskā viedokļa pozitīvi vērtējama norma, kas nosaka, ka izlases cirtēs var veidot līdz 0,2 ha lielus atvērumus un tie netiek uzskatīti par kailcirti, bet sekmē mežaudzes dabisko atjaunošanos.

• Jauno noteikumu 7. pielikums, kurā noteikti valdošās koku sugas daudzuma koku vidējie caurmeri, pie kuriem ir atļauta galvenā cirte pirms galvenās cirtes vecuma sasniegšanas, papildināti ar galvenās cirtes

caurmēriem priedei, eglei un bērzam Ia bonitātē, kā arī eglei un bērzam II un III bonitātē. Meža īpašniekiem svarīgi rūpīgi pārlasīt prasības, kā nosaka galvenās cirtes caurmēru un prasības par iesniedzamajiem dokumentiem, lai saņemtu apliecinājumu koku ciršanai galvenajā cirtē pēc caurmēra.

• Noteikumos noteikta cirsmu izveidošanas kārtība, ja cirsmas tiek veidotas mežaudzēs atšķirīgos meža augšanas apstākļu tipos. Jāuzsver, ka, plānojot cirsma, ņemot vērā noteikumos iestrādātās prasības, labākā risinājuma izvēlei svarīgi būtu konsultēties ar Valsts meža dienesta darbiniekiem Konsultāciju pakalpojumu centros vai mežniecībās, jo iespējamas ļoti atšķirīgas nogabalu apvienošanas kombinācijas. Ja, cirsmu plānojot, pamatā ir meža nogabali sausieņu tipos (silis, mētrājs, lāns, damaksnis, vēris un gārša), tad cirmā var iekļaut līdz 2 ha lielu platību pārējos meža augšanas apstākļu tipos, taču kopējā cirsma platība nedrīkst pārsniegt 5 vai 10 ha: 5 ha, ja neatstāj sēklas kokus, 10 ha, ja atstāj 20 sēklas kokus uz katru cirsma platības hektāru. Ja cirmā pamatā ir nogabals ar ierobežotu kailcirtes maksimālo platumu, cirmā var iekļaut nogabalus sausieņu tipos, taču cirsma platums nedrīkst pārsniegt 50 vai 100 metru: 50 m kailcirtes maksimālais platums ir purvājā, niedrājā, dumbrajā un lieknā, 100 m — ja purvājā un niedrājā atstāj ne mazāk kā 30 sēklas koku uz katru cirsma platības hektāru. Iespējams vienā cirmā arī apvienot nogabalus ar atšķirīgu kailcirtes maksimālo platumu, taču kopējais cirsma platums nedrīkst pārsniegt attiecīgi 100 vai 50 metru.

• Noteikumos iestrādāts jauns punkts, kas atļauj nestigmat nost no cirsma atsevišķus nogabala stūrīšus līdz 0,3 ha, kur tiek pārsniegta kailcirtes maksimālais

platums vai platība. Izņēmums ir gadījumi, kad blakus ir pieaugusi audze un šo stūrī var pievienot nākamajai cirmsmai.

• Noteikumos ir iestrādāti papildu nosacījumi mežaudzes atzīšanai par neproduktīvu un prasības rekonstruktīvās cirtes atzīmēšanai dabā.

• Mežkopji noteikti pamanīs normatīvajā aktā iestrādātu jaunu punktu, kas nosaka, ka galvenās cirtes pēdējo paņēmieni, ja tiek pārsniegta maksimālā platība vai maksimālais platums, kas noteikti pie kailcirtes izpildes nosacījumiem, drīkst izpildīt tikai tad, kad cirmā paaugus kociņu skaits atbilst atjaunotas mežaudzes kritērijiem un to vidējais augstums sasniedzis lapu kokiem vismaz vienu metru, bet skuju kokiem vismaz 0,5 metrus.

Šajā rakstā apskatīju tikai dažas noteikumu prasības, kuras svarīgi zināt, plānojot koku ciršanu meža zemēs. Atsevišķi noteikumu panti meža īpašniekiem dod izvēles iespējas optimālā lēmuma pieņemšanai par koku ciršanu, tikai, lai to izdarītu, nepieciešams rūpīgi iepazīties ar šajā normatīvajā aktā noteiktajām prasībām. Ar padomu, konsultācijām, kā arī praktiskajiem cirsmu sagatavošanas darbiem jums labprāt var palīdzēt arī Valsts meža dienesta Konsultāciju pakalpojuma centra darbinieki. Ar „Noteikumiem koku ciršanai meža zemēs” var iepazīties VMD mājas lapā www.vmd.gov.lv sadaļā “Ikkumu krātuve”.

Labu veiksmi!

*Rīta Benta,
VMD Konsultāciju pakalpojumu
centra direktora vietniece*

Nauda zaros un pelnos

Pēdējie pētījumi liecina, ka visai nozīmīgs ienākumu avots meža īpašniekam nākotnē varētu būt „zaļās enerģijas” pārdošana un pelnu kaisīšana.

ES direktīvās paredzēts lielāku uzmanību pievērsta biomasas ražošanai atjaunojamās enerģijas mērķiem un līdz 2010. gadam palielināt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru. Arī Latvijā. Tas nozīmē, ka nākotnē varētu palielināties gan malkas, gan arī zaru un ciršanas atlieku izmantošana. Notiek pētījumi gan par tehnoloģijām, ar kurām lētāk un efektīvāk savākt zarus un pārstrādāt, gan arī par to, cik tādas aktivitātes ir mežam nekaitīgas.

Izvedot zarus un ciršanas atliekas, no meža tiek iznestas barības vielas un citas meža augšanai nepieciešamās vielas un materiāli. Aktuāls ir jautājums, cik daudz no

meža var izvest, lai tam nekaitētu un nepasliktinātu augšanas apstākļus.

Tomēr pastāv iespēja iznestās barības vielas kompensēt — atdot mežam to pašu koku, tikai citā veidā. Proti, pelnus (skat. attēlu), kas radušies, sadedzinot biokurināmo. Atkal darbs pētniekiem, lai noskaidrotu, kāds pelnu sastāvs ir nekaitīgs mežam, kāds — piemērots attiecīgajam augšanas apstākļu tipam, un cik daudz pelnu būtu lietderīgi izkailsīt.

Gūst ienākumus no “zaļās enerģijas”

Skandināvijas valstīs meža īpašnieki galvenokārt gūst ienākumus no “zaļās enerģijas” pārdošanas. Bet kā pelnīt ar pelniem? Varētu būt iespējami divi veidi. Viens, izkailsot pelnus, paaugstināt augsnes

auglību un attiecīgi sekmēt straujāku koksnes pieaugumu. Otrs varētu būt vienkāršāks — atļaut savā mežā izkailsīt pelnus! Par nelielu samaksu īpašniekam, protams.

Pieaugot koksnes izmantošanai enerģijā, palielinās arī pelnu daudzums no katlu mājām, kas vēlāk tiek nogādāti speciālos poligonos (izgāztuvēs). Kādā veidā šos pelnus varētu atlikt atpakaļ mežā? Vairāku

gadījumu pētījumos ir izstrādātas gan tehnoloģijas, gan realizēti pilotprojekti un veikti aprēķini, kas pierāda šo projektu izdevīgumu. Tomēr to ieviešanu un realizāciju nosaka konkrētas valsts politikas un pieejamie atbalsta mehānismi.

Jauni pētījumi

AS “Latvijas valsts meži” ir finansējusi zinātniskās izpēti darbu „No atjaunojamiem resursiem iegūta kurināmā izmantošanas intensifikācija Latvijā”. Latvijas Valsts Mežzinātnes institūta “Silava” ir veikts pētījums “Cirsmu atlieku izmantošana energopagādē — resursu, tehnoloģiju, ekonomiskās un ietekmes uz vidi novērtējums”. Institūta zinātnieki ir iesaistījušies vairākos ES un Ziemeļvalstu ministru padomes finansētos starptautiskos

projektos un darba grupās.

Informācija par Baltijā un Skandināvijā enerģijas ražošanai pieejamiem meža resursiem, to izmantošanu, valsts politikas nostādņiem un citiem jautājumiem apkopotā projekta “Koksne enerģijai” ietvaros www.flec.kvl.dk/wood-en-man/. Savukārt vairāk par Baltijas jūru valstu kooperāciju enerģijas izmantošanā lasiet BASREC mājas lapā www.cbss.st/basrec. Plašāka informācija par pelnu izmantošanu — LIFE finansētā projekta „RecAsh” mājas lapā www.recash.info. Projekts oktobrī Zviedrijā organizē otro starptautisko semināru, un nākamajā “Čiekura” numurā jūs varēsiet uzzināt par jaunākajiem pētījumu rezultātiem.

*D. Lazdiņa, L. Vilkriste,
LVMI “Silava”*

Šogad — egļu sēklu gads

Daba atšķirībā no cilvēkiem nemēdz pēc saviem nedarbiem nolist pagriņē un gaidīt, kad atnāks Laimes lācis un visu sakārtos. Pagājušā gada janvāra vētrā tika ievērojami papluinātas egļu audzes, bet šogad daba gādājusi par vērā ņemamu egļu sēklu ražu. Raža gan pulcinājusi plašu “bezbiļetnieku” pulku, egļu čiekuru sveķotāja tauriņus, kuri pulcējas pie bagātīgi klāta galda, bet vismaz puse no sākotnējās sēklu ražas tomēr nav nonākusi to kāpuru vēderos. Atlikusi sēklu daļa ir pietiekama, lai atjaunotu vētras postītās mežaudzes.

Meža īpašniekiem atliek tikai pieņemt lēmumu — nejaukties dabiskā procesa gaitā un šogad ražojošās egļu audzes necirst, vai arī, veicot mežizstrādi, ievākt čiekurus. Iegūtās sēklas var izkaisīt atjaunojamajā platībā vai arī audzēt stādus un pēc trim četriem gadiem atjaunot mežu stādot. Pastāv arī trešā iespēja — audzi nocirst, čiekurus nevākt, platību atstāt dabiskai atjaunošanai vai arī mākslīgi atjaunot ar kokaudzētāvā pirktiem stādiem.

Meža atjaunošanā un ieaudzēšanā atļauts izmantot tikai konkrētajai vietai piemērotas izcelsmes sertificētu meža reproduktīvo materiālu. Meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs var mežu atjaunot ar savā mežā iegūtajiem meženiem un sēklām (16. 03. 2000. Meža likuma 19. pants). Egļu čiekuru vākšanu, lai iegūtu sēklas meža atjaunošanai, drīkst uzsākt tikai pēc tam, kad saņemts Valsts meža dienesta apliecinājums meža reproduktīvā materiāla iegūšanai. Apliecinājums maksā tieši trīs latus, un to tiesīgs izsniegt tikai Valsts meža dienesta Meža reproduktīvā materiāla kontroles vecākais inspektors, bet pieteikumu čiekuru vākšanai meža īpašnieks drīkst iesniegt jebkurā mežniecībā. Mežniecība nogādās pieteikumu inspektoram, kurš sazināsies ar pieteikuma iesniedzēju, veiks plānotās čiekuru ieguves vietas apsekošanu un, ja ieguves vieta atbilst 19. 11. 2003. MK noteikumu Nr. 648 „Noteikumi par meža reproduktīvo materiālu” nosacījumiem, izsniegs apliecinājumu čiekuru ieguvei.

Ja meža īpašnieks vēlēties legalizēt patvaļīgi iegūtu meža reproduktīvo materiālu vai veiks meža atjaunošanu ar nelegāliem stādiem, tad šī vēlme juridiski nebūs apmierināma. Vienkāršāk un patīkamāk mežus apsaimniekot legāli.

Jānis Vizulis,
VMD Meža reproduktīvā materiāla kontroles daļas vec. inspektors

Banka ar vislielākajiem procentiem

Strādājot dažādos amatos, sākot no mežsarga līdz mežzinim, ir izveidojusies pārliecība, ka mežs ir bagātība, kuras apsaimniekošana mums uzticēta uz laiku, un tā pilnā vērtība jānodod arī nākamām paaudzēm.

Ar mežu esmu saistīts no bērnu dienām. Izvēle mācīties par mežkopi sākās jau skolas laikā, kad mācījās Nīcas vidusskolā. Pēc 8. klases aizgāju mācīties uz mežiem ieskauto Aizupes meža tehnikumu, un pirms 20 gadiem ieguvu meža tehniķa izglītību pirmajā izlaidumā. Izglītošanās meža lietās ir nepārtraukta, sekojot jaunākajām tendencēm un daudz ko izvērtējot no sava skatu punkta. Izvērtēt un saprast pašreizējo meža situāciju ir palīdzējusi arī nesen pabeigtā Jelgavas Lauksaimniecības universitātes Mežsaimniecības fakultāte.

Demonstrējumu saimniecība

Latvijā sadarbibā ar Pasaules Dabas Fondu ir izveidotas mežu demonstrāciju teritorijas. 2004. gadā tāda ir izveidota arī manā saimniecībā Liepājas rajona Rucavas pagasta „Bajāros”. Demonstrāciju objektu izveides mērķis — videi draudzīgas un ekonomiski izdevīgas mežsaimniecības piemēri privātajos mežos. Demonstrāciju saimniecībās aplūkojami visdažādākie meži, dodot iespēju katram apmeklētājam izvēlēties sevām interesēm atbilstošāko. Šeit iespējams iepazī-

O. Ozols: “Strādājot Valsts meža dienestā, esmu saskāries ar dažādiem viedokļiem”.

ties ar izlases un kopšanas cirtēm dažādos meža augšanas apstākļos un sugu, vecuma ziņā atšķirīgās audzēs. Katrā saimniecībā ir izveidota semināru telpa un pieejami izdales materiāli par meža apsaimniekošanu. Papildus par katru paraugobjektu sagatavoti arī apraksti, ietverot līdzšinējo audzes attīstību un saimniecisko darbību, pašreizējo situāciju un turpmāk plānoto objekta apsaimniekošanu.

Atšķirīgi redzējumi

Pēdējā laikā tiek runāts par “apkārtējās vides sakārtošanu”. Pretrunīgi vērtēts, bet bieži pieminēts vārdu salikums. Kas slēpjas aiz šiem vārdiem, ja runājam par mežu, kurš izveidojies par neatņemamu mūsu apkārtējās vides sastāvdaļu? Tam ir daudz atšķirīgu redzējumu atkarībā no tā, kas mēs katrs esam, kā veidojusies mūsu priekšstati un kā vēlmes sakrīt ar mūsu gribu un iespējām.

Citiem vārdiem sakot, runa ir par izpratni un tās atšķirībām, kas ideālā gadījumā nozīmē tādas rīcības ieviešanu praksē, kura meža saimniekam nodrošina dažādu labumu (koksni, tūrismu, medības, ogas, sēnes, paša atpūtu u. c.) gūšanu no meža, īpašuma vērtību pašlaik un nākotnē, kā arī saglabātas dabiskās norises mežā. Tieši pēdējam arī jāpalīdz rast dažādos labumus un sajūtu, ka atrodamies istā mežā!

Kompromisa piemērs

Šādas pilnīgas izpratnes piemērs ir Taļa Kalnāra “mūžīgā meža” teorija. Tālis Kalnārs savu mūžu veltījis mežam, un galvenā

ideja ir samazināt vai vispār pārtraukt kailciršu ciršanu. Mūžīgais mežs nav tikai skaista vārdu kombinācija bez reāla piepildījuma praksē, kur cilvēks faktiski pilda “*dabas aģenta*” lomu, jo argumenti un rīcība ir cieši saistīti ar norisēm mežā. Tas nav viennozīmīgi jāuztver kā uz dabas aizsardzību vērsta rīcība, bet drīzāk kā metode, kas tuvina kompromisam starp cilvēka pieprasījumu un dabas radīto piedāvājumu.

Strādājot Valsts meža dienestā, esmu saskāries ar dažādiem viedokļiem par mežu apsaimniekošanu. Divu gadu laikā manā saimniecībā viesojušies ne tikai mūsu valsts mežkopji, bet arī mežu speciālisti no Zviedrijas un Nīderlandes. Bet mana pārliecība, saimniekojot 26 ha lielā mežā, ir tāda, ka kopā ar dzīvniekiem, augiem, kukaiņiem mežs ir dzīva būtne, kam, nesaudzīgi saimniekojot, ir jāpārdzīvo stress vai pat jāizzūd. Man mežs ir kā banka ar vislielākajiem procentiem. Nevēlos to pilnībā izcirst un pēc tam dzīvot ar domu, ka nav pat vairs ko atcerēties.

Otomārs Ozols,
Liepājas virmežniecības Nīcas mežn. mežziņa vietnieks

Noslēdzies konkurss „Kopsim jaunaudzes!”

Pirmās vietas ieguvējam G. Grīnšteinam (no kreisās) balvā no sponsora SIA „Stora Enso mežs” — krūmgriezis „Stihl”

Gulbenes virsmežniecībā konkurss meža īpašniekiem tika organizēts ar mērķi apzināt un popularizēt aktīvākos meža īpašniekus, kuri kopuši jaunaudzes un sniegtu pozitīvu piemēru citiem meža īpašniekiem.

Manuprāt, konkurss izdevās, lai gan atsauce bija diezgan niecīga — visā virsmežniecībā tika pieteikti tikai seši meža īpašumi, kuros bija septiņas izvērtējamās jaunaudzes. Tomēr ceru, ka nākamajos konkursos interesentu būs daudz vairāk.

Pirmās vietas ieguvējam Guntim Grīnšteinam par 1,0 ha izkoptu egļu jaunaudzī balva no sponsora SIA „Stora Enso mežs” bija grandioza — krūmgriezis „Stihl”, otrās vietas ieguvēja Maija Preimate saņēma dāvanu karti no sponsora SIA „Silmalas”, lai iegādātos ko noderīgu Husqvarna veikalā. Arī Andris Tilgass, kas bija ieradies uz

pasākumu, lai gan neiegūva kādu no pirmajām trim vietām, saņēma atzinības rakstu par piedalīšanos un sava darba ieguldījumu jaunaudzī kopšanā. Žēl, ka uz noslēguma pasākumu nevarēja ierasties pārējie konkursa dalībnieki, jo arī viņiem bija sagatavoti atzinības raksti, kuros viņi var saņemt, iegriežoties savās mežniecībās.

Gribas pateikties visiem, gan mežsargiem un mežniecību darbiniekiem, kas ieguldīja darbu, lai informētu meža īpašniekus par konkursu, gan komisijai, kas veica izvērtēšanu, gan sponsoriem, kas atbalstīja mūsu pasākumu ar tik vērtīgu ieguldījumu un, protams, pašiem meža īpašniekiem, kas ir veikuši milzīgu darbu jaunaudzī kopšanā. Veiksmi Jums visiem novēlu arī turpmāk!

Santa Zelča,
Gulbenes VM mežs. inženiere

Meža vērtības un vēsture

Decembra sākumā Latvijas Vēstures un kuģniecības muzejā norisinājās noslēguma pasākums skolēnu konkursam “Meža vērtības un vēsture” un avīzes “Vēsture Latvijas mežos” prezentācija. Pasākumu organizēja “Stora Enso Mežs”, Pasaules Dabas fonds un Bērnu Vides skola. Skolēni prezentēja savu pētījumu rezultātus, stāstot par nozīmīgiem notikumiem apkārtnes mežu dzīves ciklā — to veidošanos konkrētajā vietā, mežu vēsturisko un mūsdienu izmantošanu, īpašām vietām mežā un cilvēkiem, Skolēnu pētījums notika, apvienojot triju organizāciju projektu idejas — “Stora Enso Mežs” projekts skolotājiem “Mežs skolā jeb skola mežā”, Bērnu vides skolas “Meža vērotāju” projekts un Pasaules Dabas Fonda kampaņu “Mežs ir dzīvs!” Šī pētījuma

mērķis bija radīt skolēnu interesi un veicināt zināšanu iegūti par meža attīstības un izmantošanas vēsturiskajiem aspektiem un veidot izpratni par dažādām ar vēsturi saistītām meža vērtībām. Silāku informācija www.pdf.lv un www.storaenso.com.

Svarīgākais par galvenajām cirtēm

Mežaudzes ražas ievākšana

Galvenā cirte ir cirtes veids koku galvenās ražas ievākšanai, ko veic vienā vai vairākos paņēmienos. Galvenajās cirtēs cērt gatavību sasniegušas mežaudzes. To var salīdzināt ar labības plauju rudenī. Mežaudzes gatavība atkarīga no saimnieciskā mērķa un koku sugas.

Kad mežs ir sasniedzis noteiktu vecumu vai arī pareizas kopšanas un labvēlīgu augšanas apstākļu ietekmē — galvenās sugas vidējā caurmēra noteiktos rādītājus, īpašnieks ir tiesīgs ievākt visa meža audzēšanas cikla ražu, proti, cirst galveno cirti.

Kad galvenā cirte ir atļauta?

Likumdošanā ir noteikti vairāki gadījumi mežaudzes nociršanai galvenajā cirtē.

1. Ja mežaudze sasniegusi galvenās cirtes vecumu.

Tabulā norādīts mazākais mežaudzes valdošās koku sugas vecums, kāds jāsasniedz, lai varētu uzsākt meža ciršanu galvenajā cirtē. Baltalksnim ciršanas vecuma ierobežojumi nav noteikti.

Valdošā koku suga	Galvenās cirtes vecums gados atkarībā no bonitātes*			
	I un augst.	II, III	IV, V	
Ozols	101	121	121	
Priede un lapegle	101	101	121	
Egļe, osis un liepa	81	81	81	
Bērzs	71	71	51	
Melnalksnis	71	71	71	
Apse	41	41	41	

* Bonitāte — iedalījuma vienība mežaudzes ražīguma raksturošanai, ko nosaka pēc koku augstuma noteiktā vecumā.

Piemēram, ja audzes sastāvs (atrodamas Meža inventarizācijā) ir 6P4E₉₀, kas norāda, ka visi koki ir 90 gadus veci, tad egles ir sasniegušas ciršanas vecumu. Tās tomēr nedrīkst cirst, jo valdošā koku suga šajā nogabalā ir priede, kuras atļautais ciršanas vecums ir 101 gads.

2. Ja mežaudze sasniegusi galvenās cirtes caurmēru.

Tas ir mežaudzes valdošās sugas valdaudzes koku mazākais vidējais caurmērs 1,3 metru augstumā, kāds jāsasniedz, lai mežaudzi varētu cirst galvenajā cirtē pirms galvenās cirtes vecuma sasniegšanas. Šis nosacījums attiecas tikai uz trim galvenajām sugām — priedi, egli, bērzu.

Normatīvos noteikts, ka koku ciršana meža zemēs pēc galvenās cirtes caurmēra ir atļauta pirms galvenās cirtes vecuma sasniegšanas, ja valdošās koku sugas valdaudzes koku vidējais caurmērs ir vienāds vai lielāks par tabulā norādīto, bet ne agrāk kā piecus gadus pēc kopšanas cirtes izpildes (ja tāda bijusi), izņemot gadījumus, kad kopšanas cirtē ir cirsti slimību inficēti, kaitēkļu invadētie vai citādi bojātie koki.

Galvenās cirtes caurmēru nosaka, ierīkojot parauglaukumus un mērot valdaudzes koku caurmērus atbilstoši LR MK 2006. 10. 31.

noteikumiem nr. 892 "Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs" (publicēti Latvijas Vēstnesī nr. 176, 2006. 11. 03.).

Galvenās cirtes caurmērs pēc valdošās koku sugas un bonitātes

Valdošā koku suga	Bonitāte			
	Ia	I	II	III
Priede	40	36	32	28
Egļe	32	30	30	28
Bērzs	32	28	26	23

*Valdaudze ir mežaudzes koki ar lielāko koksnes krāju, kuru augstums neatšķiras vairāk par 10 procentiem no to vidējā augstuma.

3. Ja mežaudze ir slimību un kaitēkļu bojāta.

Atsevišķos gadījumos kaitēkļu un slimību bojātu mežaudzi atļauts nocirst galvenajā cirtē pirms gatavības sasniegšanas. Ja pirms kopšanas vai sanitārās cirtes uzsākšanas ir paredzams, ka, izcērtot slimību inficētos, kaitēkļu invadētos vai citu iemeslu dēļ bojātos kokus, mežaudzes šķērslaukums būs mazāks par kritisko šķērslaukumu (skatīt tabulu LR MK 2006. 10. 31. noteikumos nr. 892 "Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs"), tad mežaudzi atļauts nocirst galvenajā cirtē pēc Valsts meža dienesta sanitārā atzinuma saņemšanas.

Kad galvenā cirte ir aizliegta?

Galvenās cirtes papildu ierobežojumi vai aizliegumi noteikti īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, kurus var precizēt mežniecībās, kā arī gadījumos, ja meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs nav veicis iepriekš nocirstā meža atjaunošanu normatīvajos aktos noteiktā kārtībā:

- termiņos un kvalitātē nav atjaunojis mežu vismaz 80% apmērā no kopējās atjaunojamās platības savā valdījumā esošajos mežos attiecīgās mežniecības teritorijā;

- ja vienā apsaimniekošanas objektā esošajos mežos galvenajai cirtei piegulošajās platībās mežaudze 1,0 hektāra un lielākā platībā nav atzīta par atjaunotu un mežaudze nav sasniegusi vismaz triju gadu vecumu, izņemot gadījumus, kad par atjaunotu atzītā mežaudze ir izkopta un meža augšanas apstākļiem piemērotās koku sugas kociņu vidējais augstums sasniedzis vismaz divus metrus lapu kokiem un vismaz vienu metru skuju kokiem.

Galvenās cirtes veidi

1. Kailcirte

Kailcirte ir vienkāršākais un izplatītākais galvenās cirtes veids, pēc kuras visā iestigotajā cirsma vai tās daļā gada laikā palikušo koku šķērslaukums ir mazāks par noteikto kritisko. Tas nozīmē, ka nav jānocērt visi koki, lai uzskatītu, ka veikta kailcirte!

Plānojot cirsma, atkarībā no meža augšanas apstākļu tipa (atrodamas Meža inventarizācijā) kailcirtēm ir noteikts maksimālais atļautais cirsma platums un platības (skatīt LR MK 2006. 10. 31. noteikumos nr. 892 "Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs").

Pienākumi

Meža īpašnieka pienākums ir atjaunot mežaudzi triju gadu laikā (damaksnī, šaurlapu ārenī un šaurlapju kūdrenī) pēc cirtes veikšanas (neieskaitot ciršanas gadu) vai citu faktoru ietekmes, ja tās dēļ mežaudzes šķērslaukums

ir kļuvis mazāks par kritisko šķērslaukumu. Pārējos augšanas apstākļu tipos — piecu vai desmit gadu laikā atbilstoši LR MK 11.09.2001 noteikumiem Nr. 398 "Meža atjaunošanas noteikumi".

Pieredze liecina, ka jau cērtot var veikt pasākumus, kas veicinās ātrāku meža atjaunošanos, piemēram, citīgāk satīrīt cirsma, ja paredzēta stādīšana, cērtot saglabāt paaugas kociņus, uzirdināt augsni, lai koku sēklas labāk iesakņotos.

2. Izlases cirte

Izlases cirte ir galvenās cirtes veids, kad mežaudze tiek nocirsta ilgākā laika periodā vairākos paņēmienos. Izlases cirtēm nav ierobežota platība, izcērtamais apjoms un paņēmienu skaits, to atkārtošana un pieslēšanās. Vienīgais nosacījums — audzes šķērslaukums nedrīkst kļūt mazāks par kritisko vērtību!

Ja mežaudzi saskaņā ar dabas aizsardzības prasībām aizliegts nocirst kailcirtē, kokus cērt galvenajā cirtē, pakāpeniski saglabājot augošu koku biežību mežaudzes pirmajā stāvā ne mazāk kā 0,4. Jāievēro normatīvajos aktos noteiktā prasība, ka galvenās cirtes pēdējo paņēmienā, ja tiek pārniegta maksimālā platība vai platums, kas noteikti pie kailcirtes izpildes nosacījumiem, drīkst izpildīt tikai tad, kad cirsma paaugas kociņu skaits atbilst atjaunotās mežaudzes kritērijiem un to vidējais augstums sasniedzis lapu kokiem vismaz vienu metru, bet skuju kokiem vismaz 0,5 metrus.

Jātceras, ka pārāk liela izretināšana var samazināt paliestošās audzes noturību pret vēju un citu kaitīgu faktoru iedarbību.

Pieredzējuši mežkopji ar šo cirtes paņēmieni, vislabāk dažādu vecumu audzē, iesaka veidot "mūžīgo mežu" — regulāri vai pēc vajadzības izcērtot tikai vērtīgākos kokus ikgadējā koksnes pieauguma apmērā. Pieredze gan liecina, ka tomēr labāk cirst reizi piecos vai pat 10 gados. Ciršanu vajadzētu sākt ar bojātiem un nespējīgiem kokiem, kuri savu vērtību nepaliecinās.

Izlases cirtes nav izmantojamās visos mežos. Piemēram, egļu mežos uz slapjām kūdras augsnēm vējš palikušās egles ātri vien izgāzīs.

Izlases ciršu galvenās priekšrocības:

- nav vajadzīga meža mākslīgā atjaunošana, tomēr cērtot jārupējas par dabisko atjaunošanos, lai pēc pēdējā paņēmiena nociršanas jaunais mežs jau būtu ieaudzies un audzi varētu atzīt par atjaunotu;
- tās ir dabai "draudzīgākas" un labāk nodrošina meža vides un sugu daudzveidības saglabāšanu, tāpēc tās ir noteiktas teritorijās, kurās nedrīkst cirst kailcirtes

Jāievēro dabas aizsardzības noteikumi

Galvenajās cirtēs jāievēro virkne dabas aizsardzības prasību atbilstoši LR MK 08. 05. 2001 noteikumiem Nr. 189 "Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanai". Galvenajā cirtē jāatstāj: ekoloģiskie koki, visi koki ar lielām (diametrs lielāks nekā 50 centimetru) putnu ligzdām un koku rindu ap tiem, nolauztu koku stubbeņi un lielāko izmēru nokaltušie stāvošie koki, visas kritālas, kuru diametrs lielāks nekā 50 centimetru, mežabeles un kadiķi, pameža un paaugas grupas ap lapsu un āpšu alām.

Jātceras, ka silā, mētrājā un lānā, izvēloties ekoloģiskos kokus, neatstāj priedes ar lieliem un resniem zariem!

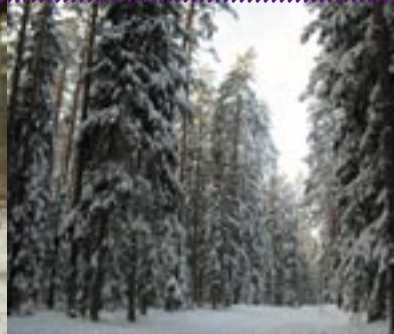
Citas prasības.

Jātceras, ka neatkarīgi no izvēlētā cirtes veida pirms galvenās cirtes uzsākšanas platībai ir jābūt iestigotai un atzīmētai dabā atbilstoši normatīviem (LR MK "Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs") un meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs ir atbildīgs, lai atzīmes dabā būtu atrodamas arī pēc cirtes izpildes un cirsmas robežas atbilstu Valsts meža dienestā iesniegtajai cirsmas skicei.

Šī informācija sagatavota, lai palīdzētu izprast svarīgākos jautājumus par galvenajām cirtēm un sniegtu dažus padomus, tā nekādā gadījumā neaizstāj valstī pastāvošos normatīvos aktus!

Informāciju apkopoja Sarmīte Grundšteine, VMD KPC Atbalsta daļas vadītāja

ZIEMAS DARBI

2007 DECEMBRIS

	48	49	50	51	52	1
P	3	10	17	24	31	
O	4	11	18	25		
T	5	12	19	26		
C	6	13	20	27		
P	7	14	21	28		
S	1	8	15	22	29	
Sv	2	9	16	23	30	

JANVĀRIS

	1	2	3	4	5
P	1	8	15	22	29
O	2	9	16	23	30
T	3	10	17	24	31
C	4	11	18	25	
P	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	
Sv	7	14	21	28	

FEBRUĀRIS

	5	6	7	8	9
P	5	12	19	26	
O	6	13	20	27	
T	7	14	21	28	
C	1	8	15	22	
P	2	9	16	23	
S	3	10	17	24	
Sv	4	11	18	25	

Veic kokmateriālu sagatavošanu

Ziema ir labākais laiks koku ciršanai, jo dabā iestājies miera periods.

Janvāri: no 12. — 14. janvārim cirstā malka nepūs, bet no 21. — 23. janvārim var gatavot kokus dēļiem un zāgmateriāliem. Februāri: 17. datumā laukmalās un grāvjos iesaka izcirst krūmus, 18. un 19. februārī cirstie koki nepūs, tajos neiemetīsies kaitēkļi, un ar laiku tie sacietēs. Martā: ja kokus cirtīsiet 15. vai 16. martā pēc saulrieta, pareizi uzglabājot, to koksne kļūs ugunsizturīga.*

Tautas ticējumi:

Ja būvkokus cērt "miera mēnešos" (novembrī, decembrī, janvārī), pilnmēness fāzē, tie labāk žūst un neplaisā.

Ja balķus cērt decembrī jaunā mēnesī un gāž pret ziemeļiem, tie ir varen stipri un neplaisā.

Ja kokus cērt dēļiem, tie jācērt dilstošā mēnesī, tad dēļi iznāk taisni.

Ja malku cērt vecā mēnesī, tā labi izkalst.**

Veic meža izstrādes darbus uz slapjām augsnēm

Kad zeme sasalusī, mazāk tiek bojāta augsnes virskārta un saglabājas stabils hidrometeoroloģiskais režīms.

Izstrādā slimību, kaitēkļu vai citādi bojātas skuju koku audzes

Cirsmu satīrīšana izdarāma reizē ar izstrādi, bet ne vēlāk kā līdz 1. maijam. Skuju koku un ošu kokmateriāli, kas cirsti no pērnā gada 1. septembra līdz šā gada 1. maijam, izvedami no meža ne vēlāk kā līdz 1. jūnijam.

Ievāc skuju koku čiekurus

Šogad ir bagātīga egļu čiekuru raža. Pirms čiekuru ievākšanas jāsaņem apliecinājums par meža reproduktīvā materiāla iegūvi.

Pārbauda jaunaudzes, vai tās nebojā meža dzīvnieki

Ja konstatēti bojājumi, jākonsultējas mežniecībā un jāaicina talkā mednieki.

Plāno meža īpašumā turpmāk darāmos darbus un papildina zināšanas Jāatceras!

Līdz 1. februārim mežniecībā jāiesniedz pārskats par visiem iepriekšējā gadā veiktajiem saimnieciskajiem darbiem.

PAVASARA DARBI

MARTS

	9	10	11	12	13
P	5	12	19	26	
O	6	13	20	27	
T	7	14	21	28	
C	1	8	15	22	29
P	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
Sv	4	11	18	25	

APRĪLIS

	13	14	15	16	17	18
P	2	9	16	23	30	
O	3	10	17	24		
T	4	11	18	25		
C	5	12	19	26		
P	6	13	20	27		
S	7	14	21	28		
Sv	1	8	15	22	29	

MAIJS

	18	19	20	21	22
P	7	14	21	28	
O	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
C	3	10	17	24	31
P	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
Sv	6	13	20	27	

Pēc iespējas agrāk iegādājas stādus un laikus iestāda

Pieredze liecina, ka kociņi ātrāk iesakņojas, ja tos stāda tūlīt pēc tam, kad zeme ir atkususi.

Jārūpējas, lai stādu pārvešanas, uzglabāšanas un stādīšanas laikā tie neiekalstu. Var stādīt arī mežņus, pirms tam mežniecībā saņemot apliecinājumu.

Martā: 19. un 20. datumā nav ieteicams neko sēt un stādīt, no 21.—27. martam var sēt un stādīt. Aprīlī: 4., 5., 10., 11. un no 19.—23. aprīlim var sēt un stādīt.

Maijā: 3., 22. un 23. maijā var stādīt un pārstādīt kociņus.*

Tautas ticējums: Ja kokus stāda jaunā mēnesī, tie labi ieaug.**

Pārbauda senāk atjaunotus izcirtumus

Jāpārbauda, vai atjaunotajos izcirtumos ieaugušo kociņu suga un skaits atbilst normatīvu prasībām; nepieciešamības gadījumā izdarāma kociņu papildināšana un platības kopšana, lai rudenī pēc Valsts meža dienesta veiktās inventarizācijas šie izcirtumi tiktu atzīti par atjaunotiem.

Pasargā jaunaudzes un mežu no uguns

Uguns nedrošā laikā aizliegta zaru dedzināšana cismās un mežā, ugunsu kurināšana mežā, kā arī kūlas dedzināšana. Veicami profilakses pasākumi — meža ceļu, taku un stigu attīrīšana no kritušajiem kokiem. Ieteicama drošības joslu izveide gar jaunaudzēm.

Izviesto putnu būrišus mežā

Dobumperētāju putnu piesaistīšanai mežā vienmērīgi izliek 4—5 atbilstošas konstrukcijas putnu būrišus uz hek-tāra.

Sien slaukāmās slotas

Tautas ticējums: Ja slaukāmās slotas sien, kamēr bērzi nav izplaukuši, tās ir izturīgākas.**

Tecina sulas

Tautas ticējums: Ja sulas urbj jaunā mēnesī, tās labāk tek.**

Ieteicams apmeklēt pavasara seminārus un Meža dienu pasākumus

VASARAS DARBI

JŪNIJS

	22	23	24	25	26
P	4	11	18	25	
O	5	12	19	26	
T	6	13	20	27	
C	7	14	21	28	
P	10	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30
Sv	3	10	17	24	

Apseko egļu un priežu pavasara stādījumus

Pavasari stādītos kociņus, īpaši svaigos izcirtumos, bojā smecernieki, apgraužot kociņu mizu pie sakņu kakla. Kaitējums novēršams, kociņus miglojot ar ķīmiskās aizsardzības līdzekļiem, pirms tam saņemot mežniecībā apliecinājumu.

Kopj pavasara stādījumus

Lai auglīgos meža apstākļu tipos iestādītos kociņus nenomāktu zālaugi un mīksto lapu koku atvases, pirmajā gadā pēc iestādīšanas tie vairākkārt jākopj. Jūlijā: no 2. — 4. datumam veiksmīgs laiks zāles ravēšanai.*

JŪLIJS

	26	27	28	29	30	31
P	2	9	16	23	30	
O	3	10	17	24	31	
T	4	11	18	25		
C	5	12	19	26		
P	6	13	20	27		
S	7	14	21	28		
Sv	1	8	15	22	29	

Kopj jaunaudzēs

Vasaras otrā puse (jūlija beigās, augusts) ir labākais laiks lapu koku jaunaudzēs un robežstīgās vai grāvjos sazēlušo atvašu izciršanai, jo koku saknēs nav uzkrājušās barības vielas un tādēļ vāji norit jaunu atvašu ataugšana. Tautas ticējumi: Ja grib, lai grāvmalas atbrīvojas no baltalkšņiem, tie jācērt nedēļu pirms Jāņu dienas. Krūmus vislabāk cirst augustā, tukšā mēnesī, tad atvases neataug.**

Sagatavo pirts slotas

Tautas ticējumi: Ja peramās slotas griež no Jāņu dienas līdz Pētera dienai, tās ir īpaši labas. Ja peramās slotas griež jaunā mēnesī, tās ir mīkstas un ilgi turas lapas.**

AUGUSTS

	31	32	33	34	35
P	6	13	20	27	
O	7	14	21	28	
T	1	8	15	22	29
C	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	31
S	4	11	18	25	
Sv	5	12	19	26	

RUDENS DARBI

SEPTEMBRIS

	35	36	37	38	39
P	3	10	17	24	
O	4	11	18	25	
T	5	12	19	26	
C	6	13	20	27	
P	7	14	21	28	
S	1	8	15	22	29
Sv	2	9	16	23	30

Sagatavo augsni un pasūta stādus

Nepieciešamo stādu daudzums pasūtāms savlaicīgi, slēdzot līgumus ar kokaudzētāvē. Augsnes sagatavošana rudenī nodrošinās sekmīgāku dabiskās atjaunošanās norisi un iestādītajiem kociņiem mazinās zālaugu konkurenci. Septembrī: no 22.—24. septembrim var gatavot augsni.* Tautas ticējums: Ja plēsumu plēš vecā mēnesī, zeme labi satrup.**

Apseko un izkopj no 2 līdz 6 metriem augstas jaunaudzēs

Rudeni, kad nokritušas lapas, daudz vieglāk izvēlēties atstājamos nākotnes kociņus un veikt nevēlamo izciršanu.

Jaunos kociņus atbrīvo no zālaugiem

Lai ziemā uzkrītais sniegš atjaunotos izcirtumos vai apmežotās platībās nepieliektu pie zemes iestādītos kociņus un tos nebojātu peļveidīgie grauzēji, ap jaunajiem kociņiem jānomīda zāle.

Novērtē iespējamās meža dzīvnieku postījumus ziemā

Apseko bebru dambjus, briēžu un stiru uzturēšanās vietas, nepieciešamības gadījumā sadarbojas ar medniekiem.

Iestīgo cirsmas, cērt vizūras un atjauno robežstīgas

Laiks, kad koki un krūmi ir nometuši lapas un eglītēs vēl nav sakritis slapjais sniegš, ir pats labākais cirsmu iestīgošanai — vizūru nosprausšanai un leņķu uzmērīšanai.

Gatavo malku un citus kokmateriālus

Septembrī: no 15.—17. datumam nocirstā koksne būs viegla, no 20.—24. septembrim gatavo kokmateriālus dēļiem un zāģbaļķiem. Oktobrī: 22. un 23. datumā nocirstie koki būs ļoti piemēroti dēļiem un zāģmateriāliem, lieliski sazāģēsies. Novembrī: no 18.—20. novembrim cērt kokus, tie lieliski zāģēsies, dēļos nemetīsies kukaiņi.* Tautas ticējums: Ja grib, lai malkai baltalkšņi labi ataug, tie jācērt rudenī.**

Vāc meža veltes

Tautas ticējums: Ja sēnot iet jaunā mēnesī, būs daudz labu, tīru sēņu.**

* I. Lagutina Dārzkopja Mēness kalendārs 2007

** "Laika zīmes", Rīga, Liesma 1986

Kalendāru izdošanai sagatavoja S. Grundšteine. V. Kikuča zīmējumi. V. Kundziņa fotogrāfijas.

Notikumi pasaulē un novados

Lauksaimniecībā neizmantojamo zemju apmežošana — „par” un „pret”

Mazapjoma (privātās) mežsaimniecības aktualitātes pasaulē (turpinājums)

„Čiekura” iepriekšējā numurā varēja uzzināt par meža īpašnieku apvienībām. Šajā numurā ieskats lauksaimniecībā neizmantojamo zemju apmežošana. Tā ir viena no jomām, kas visvairāk tiek minēta dažādu subsīdiju jeb piešķirumu aspektā.

Vispirms gan jāmin fakts, ka daudzās valstīs „apmežošanas ēra” līdz ar subsīdijām un valsts atbalsta programmām ir beigusies. Arī Latvijas meža īpašniekiem vajadzētu pārdomāt visus „par” un „pret”, pirms ķerties pie lauksaimniecībā neizmantoto zemju apmežošanas.

Zeme jāizmanto efektīvi

Pārāk intensīvā apmežošana jau izraisījusi pirmos sabiedrības iebildumus. Pētījums veikts Īrijā un Austrālijā un konstatēts, ka iedzīvotāji protestē pret „aizsegām ainavām” un lielām vienlaidu meža platībām un monokultūrām. Jāuzsver, ka pašreiz sociālo konfliktu izraisījuši „liela apjoma apmežojumi”, ko veikušas firmas vai valsts. Privātie īpašumi paliek nepamanīti to izvietojuma un fragmentācijas dēļ.

Zeme ir vērtība, un tā jāizmanto efektīvi. Vienkāršs pamatojums, kādēļ ne tikai Latvijā, bet visur pastāv nosacījumi, likumu un citas prasības, kas nosaka „lauksaimniecībā neizmantojamo zemju” statusu un regulē to izmantošanu. Īpašnieku argumentos — es šo zemi neizmantoju lauksaimniecībā — neviens neieklās. Un ir arī iemesls — vairāku valstu negatīvā pieredze, ka nekas labs platībās, kas ir pārāk auglīgas, neizaug. Daudzu gadu darbības rezultātā uzlabotais stādāmais materiāls ir piemērots meža augšanas apstākļiem. Turklāt jāņem vērā, ka platības, kuras tiek apmežotas, vēlāk nebūs iespējams „atdot” lauksaimniecībai

un tām būs jāsamierinās ar „mazvērtīgu mežaudžu” statusu.

Dažāda citu valstu pieredze

Pieredze rāda, ka apmežošana tiek veikta visai naski, ja ir pieejamas subsīdijas vai citi „pabalsti”. Piemēram, Īrijā, pateicoties subsīdijām, kopš 1980. gada apmežoti vairāk nekā 211 367 ha. Īpašniekiem tika apmaksāta apmēram puse no izdevumiem. Diemžēl apmežošanas programmas sākumos ir piemirsies pateikt īpašniekiem, ka ar stādīšanu vien nepietiks. Lai iegūtu labumus no šīm platībām, tās ir jākopj un jāapsaimnieko. Zinātnieki un pētnieki ir sarēķinājuši gan to, cik daudz platības būtu jākopj, kāds ir sagaidāmais iznākums gan kubikmetros, gan eiro, bet nav ņemta vērā visai būtiska lieta — meža īpašnieku vēlmes un vajadzības. Plantāciju ierīkotāju plāni desmitu gadu laikā ir mainījušies, zināšanu par kopšanu un tirgus situāciju nav. Aptaujā ir iegūti arī tādus īpašnieku viedokļus, ka labs darbs dabas aizsardzības jomā jau esot padarīts, iestādot mežu. Lai tik aug un ražo skābekli!

Daudz gudrāk ir rīkojusies Austrālijas valdība. Tā kā koksnes deficīts ir visai liels un aptuveni 60% no kokmateriāliem valstī tiek iegūti plantācijās, tad valsts atbalsts plantāciju ierīkošanai 60 līdz 420 eiro apmērā izbrīnu nerada. Lai programma būtu sekmīga un valsts līdzekļi netikti izšķērdēti, valsts ne tikai dod, bet arī prasa. Ir noteikta minimālā platība — 10 ha, turklāt tiek slēgts līgums vismaz uz 30 gadiem, ka īpašnieks apsaimniekos plantāciju. Trīs gadu periodā ierīkots 500 ha plantāciju. To īpašniekiem ir ne tikai apmācības un konsultācijas, bet paredzētas arī subsīdijas kopšanai un atzarošanai. Savstarpēji izdevīgi noteikumi, kur valstij ir garantija, ka kokmateriāli tiks

izaudzēti, bet īpašniekam garantija, ka pēc 30 gadiem kādam šie kokmateriāli būs vajadzīgi un par tiem tiks samaksāts.

Lietuvā esot iespējams apmežot aptuveni 600 000 tūkstošu hektāru. Meža īpašnieku aptaujas dati liecina, ka katrs trešais, kuram pieder lauksaimniecībā neizmantojamā zeme, plāno to apmežot. Apmežot vairāk vēlas tie, kas dzīvo pilsētās, tālu no īpašuma, nevis laukos dzīvojošie meža īpašnieki. Par labu apmežošanai visbiežāk tiek minēti šādi faktori: tas ir labākais veids, kā izmantot zemes, kā palielināt meža platību un iespēja saņemt 50% finanšu atbalstu no ES līdzekļiem. Tomēr ir arī pretinieki, kuri uzskata, ka zemes jāizmanto tikai lauksaimniecībai un nevajadzētu zaudēt iespēju nākotnē izmantot tās šādi. Kā pozitīvais efekts apmežošanai valsts līmenī tiek minēta nodarbinātība un dabas saglabāšana.

Arī Latvijā reģionālo attīstību plānos apmežošana tiek norādīta kā risinājums nodarbinātības līmeņa paaugstināšanai. Tomēr citu valstu pieredze liecina par pretējo. Pat plantāciju ierīkošana ar 20 gadu apriti atstāj negatīvu ietekmi uz nodarbinātību, jo darbaspēks ir vajadzīgs tikai sākumā pie ierīkošanas, pirmo gadu kopšanas un ražas novākšanas.

Nenoliedzami, apmežošanai ir arī tālākais (flow-on) efekts. Ja plantācijā stundā nodarbināti 0,8 cilvēki, tad tālāk pārstrādājošā rūpniecībā strādā jau 1,3 cilvēki. Tieši šis aspekts — maksimāls kvalitatīvu kubikmetru iznākums, ko nodrošina apsaimniekošana — nevis meža platību palielināšana, ir svarīgākais zemju apmežošanā!

Lelde Vilkrīste,
“Stora Enso Mežs” sabiedrisko attiecību speciāliste

Kas interesē meža īpašniekus?

Vēlētos saņemt jaunāko informāciju

VMD KPC apmācību centrā “Pakalnieši” 1. decembrī notika pirmais seminārs meža īpašniekiem par tādām aktuālām un īpašniekus interesējošām tēmām kā

- kas jāzina meža īpašniekam par koku un apažo kokmateriālu uzskaiti;
- aktivitātes saistībā ar ES struktūrfondu apguvi.

Par pirmo tēmu runāja un dalībnieku jautājumus uzklusēja uzacīnātā Valsts ieņēmumu dienesta Madonas nodaļas konsultāciju daļas vadītāja Līga Ivāne.

Par paredzamajām aktivitātēm saistībā ar meža apsaimniekošanu, meža tehnikas iegādi un citiem jautājumiem saistībā ar ES struktūrfondu apguvi pastāstīja VMD KPC direktora vietniece mežsaimniecības jautājumos Rita Benta.

Seminārā piedalījās 19 dalībnieki no visa rajona teritorijas. Tā kā vairākiem semināra dalībniekiem jau ir bijusi pieredze projektu rakstīšanā, vislielāko interesi izraisīja tieši jautājumi par ES struktūrfondu un to labāku apguvi nākamajā plānošanas periodā (2007.—2013.).

Semināra dalībnieki izteica ierosinājumu, ka arī nākamajos semināros vai mācībās līdztekus citu tēmu apskatam viņi vēlētos saņemt jaunāko informāciju par ES atbalsta maksājumu saņemšanu.

Mairita Bondare,
KPC madonas nodaļas vadītāja

Notika dažādu interešu grupu diskusija

Lai sekmētu meža profesionāļu un interesentu pieredzes apmaiņu, kā arī veicinātu ar mežu saistītās uzņēmējdarbības attīstību laukos, Latvijas Meža darbinieku biedrība sadarbībā ar Meža attīstības fondu, VMD Saldus virsmežniecību, AS „Saldus MR” š. g. 2. decembrī noorganizēja semināru „Ko mēs varam izdarīt par Eiropas naudu?”. Seminārā varēja uzzināt par programmas „Atbalsts mežsaimniecībai 2004—2006” aktivitātēm, ieguvumiem un problēmām, kā arī par aktualitātēm Eiropas finansējuma piesaistē un perspektīvu no 2007. līdz 2013. gadam. Klātesošie dalījās Eiropas finansēto projektu sagatavošanas un īstenošanas pieredzē, kā arī apskatīja paveikto dabā. Secinājumi:

- Seminārā izdevās realizēt ideju par dažādu interešu grupu rezultātīvu diskusiju.
- Meža īpašnieku interese par iespējām apgūt “Eiropas naudu” ir liela!

Marika Širante,
Saldus VM virsmežniece

Zinu, zinu...!

Tas notika aptuveni pirms gadiem deviņiem desmit. Ir mūsu pagastā bijušais krievu armijas ciematiņš, kurš sastāv no kādām septiņām astoņām divstāvu mājām un baraku rindas. Dzīvo šajā ciematā lielākoties ģimenes, kuras varētu uzskatīt par nelabvēlīgām un kuras laika gaitā šeit pārceltas no pagasta centrālā ciemata par īres nemaksāšanu. Mājas un barakās ir ierikota malkas apkure, un iedzīvotāji ir izvēles priekšā: gribi dzīvot siltumā — gādā malķu, negribi gādāt malķu — būs jāsalst. Protams, daļai šā ciemata iedzīvotāju malkas iegādei nauda nav ielānota, jo viņi visu gadu sildās „iekšķīgi”. Pienākot ziemai, aukstums liek kustēties arī šiem ļautiņiem, un tad viņi, bruņojušies ar zāģi vai cirvi un ragaviņām, dodas uz tuvāko mežu.

Tā nu ir izveidojusies situācija, ka tuvākajos 500 metros ap šo ciematu sauso koku nav, tikai pusmetru gari celmi liecina, ka šajos mežos bijuši sastopami arī nokaltuši koki. Izrādās, ka sausos kokus pa „gucuļu” modei tik augstu zāģē ne jau tāpēc, ka grūti pieliekties, bet gan tāpēc, ka arī sausais koks šo pusmetru no zemes ir slapjš, bet tā kā koku zāģē tikai tad, kad nav ko bāzt plītī, tad slapjš malkas kļūcis nekur nav liekams, un to atstāj pie celma.

Tā nu reiz, braucot garām šim ciematam, redzu — divi ciemata iedzīvotāji, secinājuši, ka mājās pietrūkst siltuma, un apgādājušies ar zāģi un stumjamajiem ratiņiem, dodas meža virzienā. Pabraucu darboņiem garām, izliekoties tos neievērojot. Gabaliņu tālāk apstājos pagaidīt, līdz „siltuma nesēji” pazūd mežā, tad apgriezū mašīnu, piebraucu mazliet tuvāk mežam un kājām dodos pa „sagādnieku” iebrukāto taciņu mežā. Netālu aiz pusaugu eglītēm sadzirdu „divročā” pacilāto „žūžošanu”. Zinu, ka tas ir privātais mežs un šis noteikti nav īpašnieka pilnvarotās personas. Paiet vēl kāds brītiņš, līdz viens no darboņiem pamana manu klātbūtni. Arī otrs, sajuzdams ko nelāgu, paceļ galvu. Abi saskatās. Īsākais no viņiem, acīmredzot arī sabiedriskākais, panākas uz manu pusi.

„Sveicināti!” sāku pirmais. Tā kā biju ģērbies dienesta formā ar visām uzšuvēm un biju pārliecināts, ka mani jau tāpat šeit pazīst kā „raibu suni”, neienāca prātā stādīties priekšā.

„Sveiki, sveiki,” atbild mazais

vīrelis, bet arī pēc šiem vārdiem var nojaust, ka latviešu valoda viņam nav dzimtā.

„Ko jūs šeit darāt?”

„Mums mežsargs teica, lai valsts mežā iztīra kaltušos kokus,” viņš bez minstīnāšanās atbild, „ci-tādi kaltiņšot vēl vairāk.”

„Bet šis ir privātais mežs!”

„Mēs pirms tam gribam iztīrīt privāto mežu.”

„Tas taču jādara ar saimnieka ziņu!” jūtu, ka vīrs ne pirmo reizi „ar pīpi uz jumta” un melot viņš var, ne acu nepamiršķinādams. Arī manī pamostas azarts — cik ilgi šo jautājumu un atbilžu spēli varēsim novilkt?

„Saimnieks jau pats teica, lai mēs te satīrot.”

„Skaidrs. Un kur tad tas saimnieks dzīvo?”

„Tepat, aiz meža,” viņš norāda ar roku, taču acis šaudās pa mana formas tērpa zīmotnēm.

Tad saprotu, ka viņš mani nav atpazīnis.

„Un kā tad to saimnieku sauc?”

„Nevaru atcerēties. Tepat jau mēles galā ir, bet neatceros.”

„Nu redz kur tu, sprukstiņ, arī iekriti,” nodomāju un svarīgā tonī paziņoju:

„Pirmkārt, saimnieks dzīvo nevis aiz meža, bet gan lielajā ciematā, un, otrkārt, viņa uzvārds ir Druģis.” Taču gaidītās reakcijas vietā saņemu pilnīgi pretējo.

Viņa sajūsmā atstāt plāts smaidis, un viņš sajūsmā sāk stāstīt:

„Zinu, Druģi, zinu! Viņa sieva zinu! Oi, viņam feina sieva! Es sievu ļoti labi zinu.”

Tagad saprotu, ka pats esmu viņam pasviedis glābšanas riņķi, tomēr nolēmju šo komēdiju turpināt.

„Bet arī saimniekam ciršana savā mežā ir jāsaņāko ar mežsargu.”

„Es mežsargu zinu, ļoti labi zinu, mēs esam ļoti draugi. Viņa vecmāmiņu zinu. Palīdzēju rudenī viņiem kartupeļus novākt. Viņš

man arī atļāva te cirst.”

Centšos saglabāt nopietnu sejas izteiksmi.

„Un kur tad tas mežsargs dzīvo?”

„Pa lielo ceļu uz priekšu un tad krustā pa kreisi kādi 4 kilometri. Es tur daudz esmu gājis.”

Tā, kur es dzīvoju, viņš zina, droši vien tāpēc sētā pazūd dažādas mantas. Taču jūtu, ka manā sejā grib iezagties smaidis. Noturos. Turpinu.

„Kāds tad viņš izskatās?”

„Nu tāds feins puisis, aptuveni jūsu augumā, varbūt bišķi garāks.”

Viss, tūdaļ sāku smieties. Jāliek „kārtis galdā”.

„Tas mežsargs, par kuru jūs runājat, esmu es, un es neko nesmu jums ļāvis šeit cirst.” Jūtos kā uzvarētājs un iekšēji gavilēju. Beidzot ieraudzīšu, kā šī pašpārliecinātā sejas izteiksme no mana sarunu biedra sejas nozudīs.

Taču turpmākais mani pilnībā samulsināja. Vīrs bija sava „amata” meistars. Viņam ne acu plakstiņš nenotricēja pēc maniem vārdiem, un atbildes reakcija bija momentāna. Strauji paliecies uz priekšu, viņš satvēra manu roku un sāka intensīvi to purināt:

„Sveiki, sveiki, kā jums labi iet??!!”

Radās sajūta, ka šo dialogu esam iestudējuši iepriekš un tagad, kad tas ir norunāts, mēs varam katrs atgriezties pie saviem iesāktajiem darbiem. Protams, abus no meža iztīšināju un ieteicu man acis vairs netrāpīt, bet diez cik pārliecināti tas vis neizklausījās. Pēc pāris dienām sanāca iet garām šai vietai. Par to, ka dažas dienas iepriekš šeit atradās sausa egle, liecināja vien kārtējais pusmetru garais celms.

*Rinalds Rozenbergs,
Česu VM Raunas mežniecības
mežsargs*

Čiekura nākamajā numurā:

- Par meža atjaunošanu un stādu iegādi
- Jaunami ES atbalsta saņemšanai
- Pavasara pasākumi
- Austrijas mežu apsaimniekošanas pieredze

Literatūra par mežu

Grāmata par jauno koku kaitēkļiem un slimībām

AS “Latvijas valsts meži” izdevusi rokasgrāmatu “Kaitēkļi un slimības kokaudzētāvās”.

Tā tapusi, AS “Latvijas valsts meži” sadarbības ar Latvijas valsts mežzinātnes institūtu „Silava”. Rokasgrāmatas mērķis ir sniegt lasītājam priekšzināšanas par plašāk izplatītajiem kokaugu kaitēkļiem un slimībām kokaudzētāvās un meža stādījumos pirmajos gados pēc kokaugu iestādīšanas. Kokaudzētavu kaitēkļu un slimību rokasgrāmata izmantojama kā palīglīdzeklis, identificējot meža stādu bojājumus kokaudzētāvās un meža pirmajos atjaunošanas gados. Rokasgrāmata izmantojama gan praktiskajā kokaudzētavu saimniecību darbā, gan kā mācību līdzeklis vidējo profesionālo izglītības iestāžu un augstskolu studentiem.

Rokasgrāmatu būs iespējams iegādāties AS “Latvijas valsts meži” kokaudzētāvās, kur tā maksās 8 Ls.

Populārzinātnisks meža izklāsts

“Tā ir grāmata par mūsu mežiem, tām atziņām un vispārīgajiem, ko esmu radis četrdesmit piecu gadu gaitā, nepārtraukti mērot, analizējot un vērtējot gan meža uzbūvi, gan mežā notiekošos procesus un, galvenais, meklējot atbildi uz jautājumu — kāpēc?”, tā par savu grāmatu “Mežkopības priekšnosacījumi” saka nopelniem bagātais un pieredzējušais zinātnieks Pēteris Zālītis. Par grāmatas iegādi var interesēties LMZI “Silava” www.silava.lv, tālrunis 7976704.

Gadskārtējs izdevums

LR Zemkopības ministrija izdevusi gadskārtējo izdevumu “Meža nozare Latvijā 2006”. Tajā atrodama informācija par Latvijas meža politiku un tās realizāciju, dažāda veida statistiskā informācija par mežu, tā apsaimniekošanu, kokrūpniecību un citām interesantām lietām. Ar izdevumu var iepazīties Zemkopības ministrijas mājas lapā www.zm.gov.lv sadaļā “meža nozare”, interesēties pa tālruni 7027553.

Jaunami īsumā

Apvienotas virsmežniecības

No 2006. gada 1. decembra savu darbību uzsāk Ziemeļkurzemes virsmežniecība Kurzemē un Ziemeļvidzemes virsmežniecība Vidzemē.

Ziemeļkurzemes virsmežniecībā apvienotas līdzšinējās Talsu, Tukuma un Ventpils virsmežniecības, un tās centrs atradīsies Talsos, Raiņa ielā 17.

Ziemeļvidzemes virsmežniecībā apvieno Valmieras virsmežniecību un Valkas virsmežniecību, ērtākas sasniedzamības un administratīvo izmaksu samazināšanas nolūkā jaunās virsmežniecības centra atrašanās vieta būs Valmierā, Rīgas ielā 40.

Uzsākta jauna kampaņa

Pasaules Dabas Fonds sācis kampaņu “Mežs ir dzīvīgs!”, kuras mērķis ir vērst uzmanību uz meža ekosistēmas unikalitāti. Mežs ir dzīvības kopums, un tā nozīme cilvēka eksistencē ir neizmērojama. Šobrīd svarīgi veicināt ilgtspējīgu, gudru meža apsaimniekošanu. Sīkāk var izlasīt www.pdf.lv.

“Pakalniēšiem” godalgota vieta

VMD KPC Madonas nodaļas apmācību centra “Pakalniēši” komanda ieguva vienu no trim godalgotām vietām Vides ministrijas organizētajā eseju konkursā “Valsts nozīmes dabas mantojums Latvijā”, kurā piedalījās ap 1500 dalībnieku, piesakot 157 objektus. Sarakstā tiks iekļauti 50 dabas objekti, tostarp arī Viešuru ezers, kas atrodas pie “Pakalniēšiem” Gaiziņkalna dabas parkā.

Kur uzzināt par plānotiem pasākumiem

VMD Konsultāciju pakalpojumu centra administrācija

Rīga, 13. janvāra iela 15, LV 1932;
Tālrunis: 7210836; fakss: 7211176
kpc@kpc.vmd.gov.lv

KPC nodaļa	Vārds, uzvārds	Tālruni
Bauskas	Uldis Džerve	3960149; 29222487
Česu	Ainārs Amantovs	3781022; 29722111
Dobeles	Edgars Laimiņš	3723945; 29484651
Madonas	Mairita Bondare	28381176
Tukuma	Dzintars Laivenieks	3125076; 29461401
Ventpils	Lāsma Čavare	3664289; 26112128
Gulbenes	Girts Vilks	29168752

VMD mājas lapā www.vmd.gov.lv

Čiekurs informatīvais izdevums

Izdevējs:
Valsts meža dienesta
Konsultāciju pakalpojumu centrs
Rīga, 13. janvāra iela 15, LV 1932;
Tālrunis: 7210836; fakss: 7211176
kpc@kpc.vmd.gov.lv
www.vmd.gov.lv

Izdevumu iespiešanai sagatavoja
Sarmīte Grundšteine,
tālrunis: 7228390; 9133563
sarmite.grundsteine@kpc.vmd.gov.lv

Iespiests LĢIA Tipogrāfijā
“Latvijas karte”

